

Muralla del turó del Montgròs

Denominació:
El turó del Montgròs

Terme municipal:
El Brull

Comarca:
Osona

Situació:

A l'oest del municipi, al punt de contacte amb els termes municipals de Seva i Aiguafreda, enfront del lloc conegut per l'Afrau de Montanyà. És assequible des del nucli rural del Brull i del mas Boix, dintre de la propietat del qual es trobava.

Època:

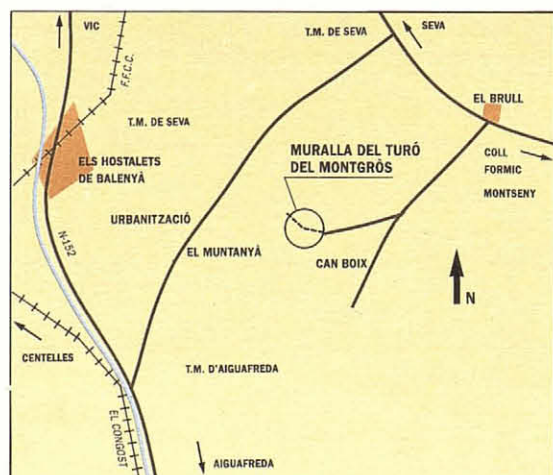
La gran muralla o elements més visibles són d'època ibèrica (segles IV-II a. de C.), però a la base hi ha un jaciment del bronze final (segles X-IX a. de C.).

Es troba en curs d'investigació i una part ha estat restaurada recentment.

Propietat:

Des de 1989, la muralla i un sector del seu entorn pertanyen, per compra, a la Diputació de Barcelona.

El turó del Montgròs és el nom popular i tradicional d'un gran jaciment arqueològic o fortificació

ibèrica, descobert ocasionalment el 1974, excavat en part entre 1980 i 1984 i restaurat i consolidat en la seva part meridional, la més espectacular, en 1988.

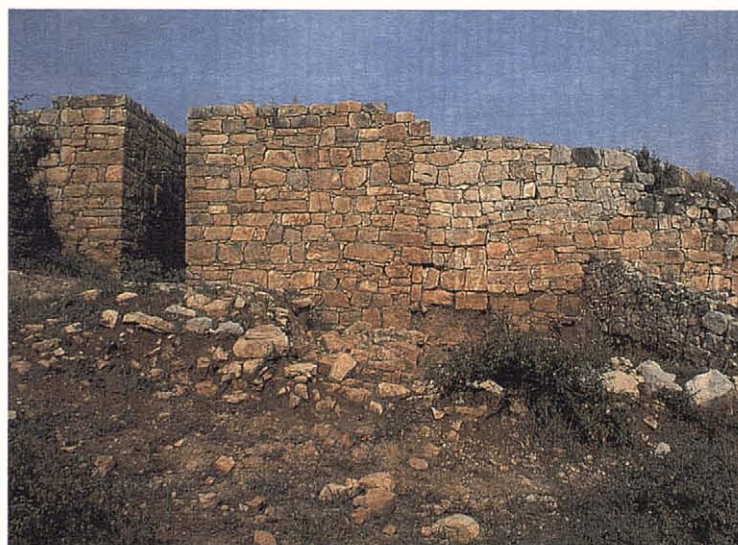
Pertany al municipi del Brull (Osona) i és assequible des del nucli rural del Brull, situat al peu de la carretera de Seva a Palautordera pel Collformic. De sota l'església del Brull surt una pista, en part asfaltada, que porta al mas de can Brui, cal deixar-la enfront del mas "El Boix". Pel costat del mas passa una altra bona carretera o pista que porta fins al peu del jaciment. La distància des del Brull és de 4,6 km.

Es tracta d'una gran muralla, amb edificacions juxtaposades a la seva part interior o ponentina, que tanca l'istme d'una península d'unes quatre hectàrees de superfície, emmarcada per tots els seus costats, llevat del de llevant on es troba l'istme, per profunds penya-segats. Té uns 150 metres de llargada i era travessada pel seu centre per l'antic camí que conduïa a la península i a les ruïnes o grans munts de pedra, aprofitada en part a l'edat mitjana per bastir el desaparegut mas Montgròs, que va donar nom al lloc.

Un contractista de Seva, que aprofitava la pedra tallada que hi havia al lloc, va intentar extreure-la la tardor de 1974 amb una pala mecànica i va topiar amb un gran mur, amb aparell de carreus bastant grans i ben escairats, que alternen amb altres pedres més petites que actuen a manera de tascó.

L'acurada tècnica de l'obra i la magnitud del mur, que en aquest indret té més de tres metres d'alçada, van fer que s'avisés al Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona, que hi va fer uns primers treballs de neteja i consolidació, fins que es feren les primeres campanyes de sondeig i d'excavació entre 1980 i 1984.

Aquestes campanyes van posar de manifest que al lloc hi havia hagut un primer assentament humà a l'època del bronze final (segles X-IX a. de C.), que hi bastiren una primera muralla, de la qual resten vestigis. El lloc, tanmateix, va ésser fortificat amb la gran muralla actual a l'època en què dominava o imperava a la comarca la tribu ibèrica dels ausetats, a partir del segle IV a. de C. i va ésser abandonada amb la romanització, al segle II a. de C.

No es tractava d'un poblat ibèric pròpiament dit, sinó d'un espai protegit per un gran mur on es devia refugiar la població dels voltants en èpoques d'inseguretat. Falta, però, un estudi més ampli per arribar a conclusions més precises.

De moment, ens resta la gran muralla, que tindria, de punta a punta, uns 150 metres i que es trobava fortificada per dues torres trapezoïdals, situades cap als extrems de l'istme on comencen els pendents, que més avall acaben abruptament amb la cinglera. L'acurada tècnica constructiva sembla que els ibers la van copiar dels grecs. S'hi ha trobat ceràmica grega amb dibuixos i palmetes del segle IV a. de C., cosa

que indica el contacte dels ibers amb les colònies de la costa.

El mateix s'ha constatat amb la fortalesa del Casal o del Castellet de Folgueroles, més petita que la del Montgròs del Brull, però amb una tècnica i finalitat semblant, on ha aparegut una dracma emporitana i alguna peça amb corall.

Fins ara, aquesta fortificació és la construcció més important que coneixem de les tribus ibèriques de l'interior del país, i sens dubte, la millor de la tribu ibèrica dels ausetats, els quals han deixat diferents vestigis en petits poblats radicats en els cims que envolten la plana de Vic, centre del seu territori.